

Yttrande

Datum
2016-11-08

3.1.2

Diarienummer
2981/2016
Ert diarienummer
N2015-2214

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

n.registrator@regeringskansliet.se

Yttrande över underlagsrapporter till Sveriges första nationella skogsprogram

Sammanfattning

- Boverket tillstyrker förslag om en vägledning kring skogens sociala värden. Det är Boverkets åsikt att denna vägledning bör framtas av Skogsstyrelsen i samråd med Boverket, Naturvårdsverket och andra berörda myndigheter.
- Boverket förordar en fortsatt kunskaps- och kompetensuppbyggnad gentemot planläggande kommunala myndigheter genom länsstyrelsens underlag och dess samordning av statliga intressen. Boverket avstyrker därför förslag om s.k. plattformar på kommunal nivå för översiktsplaneringen.

Bakgrund

Boverket har beretts tillfälle att yttra sig över underlagsrapporter till den fortsatta beredningen av det nationella skogsprogrammet på Näringsdepartementet.

Frågor om växande stadsregioner och deras interaktion med omgivande landsbygd, skogens men också andra grönstrukturers betydelse vid tillgodogörande av ekosystemtjänster, inte minst i ett klimatperspektiv, påverkar onekligen samhällsplaneringens prioriteringar, kursval samt plan- och bygglagens tillämpning. Skogen har många ingångar till plan- och bygglagen; det kan handla om landskapsbild, kulturarv, grönstrukturer för lek, utevistelse och friluftsliv, rekreation och andra upplevelser, skyddszoner kring farlig verksamhet samt åtgärder för klimatanpassning och klimatpåverkan.

Åtgärdsförslag 3.1.1 (del 1) Kartlägg skogens alla värden

Underlagsrapporterna behandlar inte något specifikt behov av förändringar i plan- och bygglagen men lägger fram ett förslag om vägledning avseende skogens sociala värden i fysisk och skoglig planering i monetära och icke-monetära termer. I vägledningen ska ägande- och brukanderätten beaktas. Förslaget är att vägledningen tas fram av Boverket och Skogsstyrelsen i samverkan med andra aktörer.

Boverket tillstyrker behovet av ökad vägledning om skogens sociala värden. Det är emellertid Boverkets uppfattning att Skogsstyrelsen ansvarar för framtagandet av vägledningen med Boverket, Naturvårdsverket och andra berörda myndigheter som samrådsparter.

Upplysningsvis kan meddelas att Boverket har påbörjat en vägledning om ekosystemtjänster och grönstruktur i den byggda miljön. Vägledningen kommer bland annat att behandla s.k. tätortsnäta skog och dess sociala värden.

I ett tidigare remissvar (Förslag på ändringar av föreskrifter och allmänna råd till skogsvårdslagen, 2011), har Boverket påtalat vikten av att skogens sociala värden förstärks i skogsvårdslagens hänsynsparagraf.

Åtgärdsförslag 5.4.2 (del 2) Plattformer för avvägningar mellan ekosystemtjänster

Allmänna intressen kan behöva vägas mot varandra för att sedan vägas mot enskilda intressen. Detta gäller också den inbördes relationen mellan olika ekosystemtjänster. Bristen på en fastställd värdering (och prioritering) försvårar givetvis dessa avvägningar. Enligt åtgärdsförslaget ska rådgivande plattformar etableras på lokal, regional och nationell nivå för att underlätta detta i olika projekt, vilket kan vara specifika planärenden. Avvägningarna ska uttryckligen integreras i kommunernas översiktsplaner (s. 45 del 2).

Boverket ser ett tydligt behov av en ökad kunskapsuppbyggnad om såväl skogens som andra områdets ekosystemtjänster. Plan- och bygglagens krav på samrådsförfarande är till för att samla information i den aktuella plansituationen och samtidigt medverka till förankring och inflytande i planprocessen.

Förslaget om ”plattformar” är oklart i såväl organisation som huvudmannskap och det är osäkert om inrättandet av ett fristående expert- eller rådgivande organ på kommunal nivå, löser det kunskapsbehov som illustreras i åtgärdsförslaget.

Boverket förordar i stället en fortsatt kunskapsuppbyggnad och fortbildningsinsatser som är direkt riktade mot nuvarande aktörer i planprocessen. Kunskapsuppbyggnaden sker bl.a. genom länsstyrelsernas underlag och det ankommer också på länsstyrelserna att samordna statliga intressen vid samråd över planförslag. Detta bidrar till att förbättra hanteringen av ekosystemtjänster samt avvägningar mellan dessa och mot allmänna intressen.

I detta ärende har generaldirektör Janna Valik beslutat. Jurist Jörgen Lundqvist har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Sofie Adolfsson Jörby, avdelningsjurist Anette Martinsson Lindsten, rättschef Yvonne Svensson, avdelningschef Göran Persson, landskapsarkitekt Ulrika Åkerlund och utredare Bengt Larsén medverkat.

Janna Valik
generaldirektör

Jörgen Lundqvist
jurist